

Actualisatie flora en fauna onderzoek

Renswoude, Beekweide II

Datum 18-09-2023
Auteur T.D. Breur, Msc
Opdrachtgever Gemeente Renswoude
Rapport code QS23004v1
Wijze van citeren Breur, T.D. 2023. Quickscan ecologie. Renswoude, Beekweide II. Rapportcode: QS23004v1. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

Breur Ecologie & Onderzoek
Couperusstraat 27
3319RB Dordrecht

Disclaimer

Op alle tekst, foto's en afbeeldingen in dit rapport berust – tenzij anders vermeld – het auteursrecht van Breur Ecologie & Onderzoek. Deze rapportage, inclusief eventuele bijlage(s), is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Verstrekking aan en gebruik door anderen dan de geadresseerde is zonder toestemming niet toegestaan. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Breur Ecologie & Onderzoek kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade als gevolg van een onjuiste of onvolledige weergave van de gegevens in dit rapport.

Copyright © Breur Ecologie & Onderzoek 2023.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1 Aanleiding.....	4
2 Doel.....	4
3 Werkwijze.....	4
4 Wettelijk kader beschermde soorten.....	5
5 Plangebied & ontwikkeling.....	6
5.1 Huidige situatie.....	6
5.2 Geplande ontwikkeling.....	6
5.3 Toekomstige situatie.....	6
5.4 Planning.....	6
7 Beschermde soorten.....	8
7.1 Algemeen.....	8
7.2 Planten.....	8
7.3 Vogels.....	9
7.4 Grondgebonden zoogdieren.....	11
7.5 Vleermuizen.....	13
7.6 Amfibieën.....	13
7.6 Overige soorten.....	14
8 Conclusie & aanbevelingen.....	15
8.1 Conclusies.....	15
8.2 Aanbevelingen.....	15
Bronvermelding.....	16

Samenvatting

Breur Ecologie & Onderzoek heeft in 2019 en 2020 flora & fauna onderzoek verricht op een ontwikkel locatie genaamd Beekweide II in Renswoude. Resultaten van ecologisch onderzoek zijn over het algemeen 3 jaar geldig en dienen hierna herijkt en indien nodig geactualiseerd te worden. De actualisatie van dit flora & faunaonderzoek heeft tot de volgende conclusies geleid:

- De loodsen in het noordwesten van het plangebied zijn potentieel geschikt voor huismussen maar het eerdere onderzoeksresultaat (geen nesten aanwezig) mag nog t/m 2023 als geldig worden beschouwd. Werkzaamheden m.b.t. deze loodsen kunnen daarom plaatsvinden t/m 2023. Wanneer de werkzaamheden later dan 2023 zullen starten is een herhaling van het huismusonderzoek noodzakelijk.
- In de huidige situatie zijn er geen eekhoornnesten aanwezig in het plangebied. Tevens zal de geplande ontwikkeling naar verwachting gunstig uitpakken voor deze soort (meer groenstructuren). Omdat essentiële functies niet aanwezig zijn is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Wel wordt aanbevolen om middels nestkasten en de aanplant van geschikt groen (zoals hazelaar en eik) het plangebied en omgeving te verbeteren voor de eekhoorn.
- Het plangebied is geschikt als nesthabitat voor algemene broedvogels. Nesten van deze vogels zijn alleen beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Bij het plannen van de sloop- of kapwerkzaamheden, of het bouwrijp maken van grote oppervlaktes wordt daarom aangeraden om rekening te houden met het vogel broedseizoen: grofweg van half maart t/m half juli.
- Aanwezigheid van andere beschermde soorten mag op basis van dit actualisatieonderzoek redelijkerwijs worden uitgesloten.
- Voor alle soorten flora en fauna (beschermd en onbeschermd) geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit betekent dat de initiatiefnemer verplicht is om zorgvuldig te werken en dat onnodige schade aan planten of dieren altijd dient te worden voorkomen.
- Zowel in de openbare buitenruimte als in de nieuw te bouwen woningen liggen veel kansen voor natuurinclusiviteit en biodiversiteit. Er wordt van harte aanbevolen om deze zoveel mogelijk te benutten. Maatregelen ten behoeve van de biodiversiteit zijn hiernaast vaak ook erg gunstig voor de klimaatbestendigheid van het terrein.

1 Aanleiding

Breur Ecologie & Onderzoek heeft in 2019 en 2020 ecologisch onderzoek verricht op een ontwikkel locatie genaamd Beekweide II in Renswoude. Resultaten van dergelijk ecologisch onderzoek zijn 3 jaar geldig. Hierom is het noodzakelijk om het ecologisch onderzoek te actualiseren. Het project nadert inmiddels de uitvoeringsfase en het is zaak om voldoende zicht te houden op de aan/afwezigheid van beschermde natuurwaarden en hier de correct op te acteren.

Reeds uitgevoerd onderzoek:

- *Breur, T.D. 2019. Quicksan Ecologie, Beekweide II, Renswoude. Rapportcode: QS18058-av02. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht*
- *Breur, T.D. 2019. Soortgericht onderzoek Renswoude, Beekweide II Rapportcode: SO19014v01. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht*
- *Breur, T.D. 2020. Quicksan Ecologie, Renswoude – Beekweide II, noordwest uitbreiding. Rapportcode: NQS19049v01. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht*
- *Breur, T.D. 2020. Soortgericht onderzoek Renswoude, Beekweide II, uitbreiding noordwest Rapportcode: SO19014v01. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht*
- *Breur, T.D. 2020. Eindnotitie Ecologisch onderzoek Renswoude - Beekweide II. 30-10-20. Dordrecht*

2 Doel

Het doel van deze actualisatie is een hernieuwde quickscanrapportage met het antwoord op de volgende vragen:

- Zijn beschermde soorten flora en fauna (potentieel) aanwezig in het plangebied of de directe omgeving hiervan?
- Is de situatie ten aanzien van beschermde soorten gewijzigd t.o.v. eerder onderzoek uit 2019 en 2020?
- Leidt de geplande ontwikkeling tot een overtreding van de Wet natuurbescherming?
- Dienen er vervolgstappen genomen te worden in het kader van de Wet natuurbescherming?

3 Werkwijze

Door middel van een bureaustudie en een veldbezoek is een compleet beeld gekregen van het (mogelijke) voorkomen van beschermde soorten flora en fauna in en om het plangebied.

- **Bureaustudie**
Door middel van een literatuur- en internetstudie is onderzocht welke beschermde soorten (potentieel) voor kunnen komen in en om het plangebied. Hierbij zijn onder andere verspreidingsatlassen en openbaar beschikbare waarnemingen bestudeerd.
- **Oriënterend veldbezoek**
Een verkennend veldbezoek is uitgevoerd door T.D. Breur op 03-02-2023. Het gehele plangebied is onderzocht, belangrijke elementen zijn gefotografeerd. Om voldoende uitsluitsel te verkrijgen voor verschillende soortgroepen zijn diverse aanvullende bezoeken uitgevoerd, deze zijn beschreven in Hfst. 6.1

4 Wettelijk kader beschermde soorten

De bescherming van flora en fauna is in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze soortbescherming onderscheidt drie categorieën:

- **Vogelrichtlijnsoorten**
Gebaseerd op de Europese Vogelrichtlijn (1979). Dit heeft betrekking op alle in Europa natuurlijk voorkomende vogelsoorten. Nesten zijn te allen tijde beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Van enkele specifieke vogelsoorten is in Nederland de nest- of verblijfplaats jaarrond beschermd, ook wanneer hier niet gebroed wordt.
- **Habitatrichtlijnsoorten**
Gebaseerd op de Europese Habitatrichtlijn (1992). Onder deze categorie vallen specifieke soorten uit verschillende groepen (vaatplanten, zoogdieren, vissen etc.) waarvoor op Europees niveau instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgesteld.
- **Nationaal beschermde soorten**
In de wet worden dit ook wel "andere soorten" genoemd. Dit betreft specifieke soorten verschillende groepen (vaatplanten, zoogdieren, vissen etc.) die op nationaal niveau beschermd zijn. Let wel: Als bevoegd gezag mogen provincies soorten uit deze derde categorie vrijstellen van een ontheffingsplicht. De bescherming van deze soorten verschilt hierdoor tussen provincies.

Per beschermingscategorie gelden verschillende verbodsbepalingen, deze zijn in onderstaande tabel weergegeven. Uitgangspunt voor de soortbescherming is het "nee, tenzij" principe: handelingen met negatief effect op soorten in verboden tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

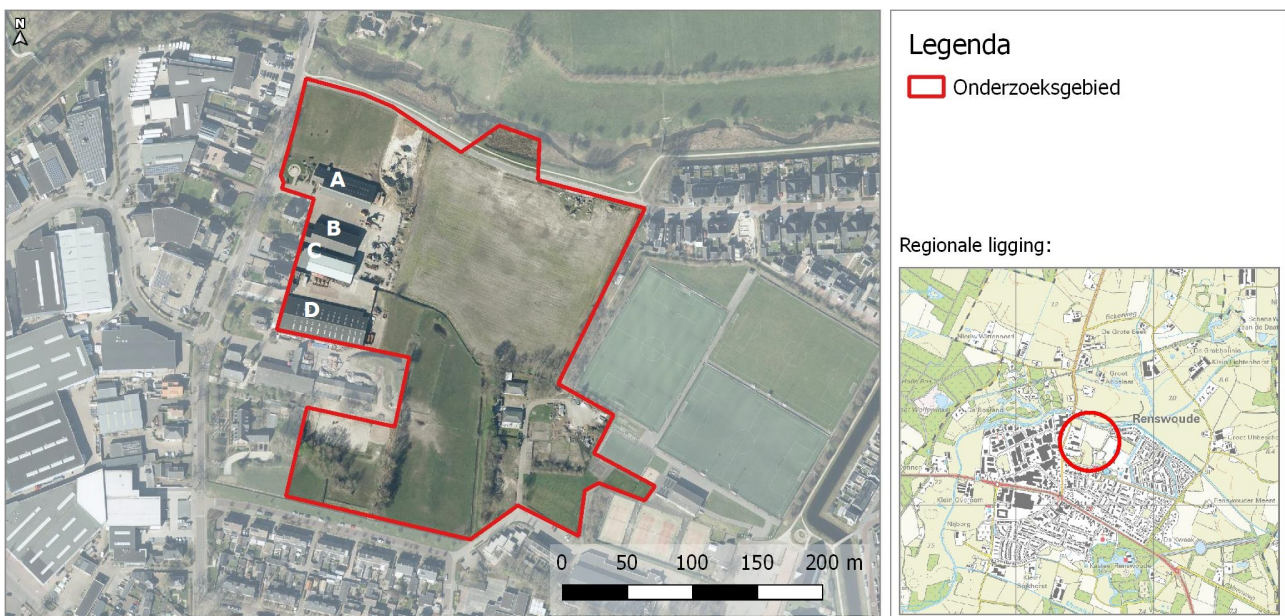
Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming per beschermingscategorie.

5 Plangebied & ontwikkeling

5.1 Huidige situatie

Het plangebied betreft een terrein in het noorden van Renswoude, provincie Utrecht. Het terrein is omringd door een woonwijk, bedrijfsbebouwing, sportvelden en de Lunterse beek. Het grootste deel van het terrein bestaat uit grasveld en agrarisch terrein. Er bevinden zich echter ook enkele houtsingels (met o.a. wilg, els, berk, eik, hazelaar en vlier), twee poelen, een schuurtje en een terrein met opslag van bouw materiaal. De noordwestzijde van het terrein bestaat uit diverse loodsen en opstallen.

Afbeelding 1: Ligging van het onderzoeksgebied (rood omkaderd). De regionale ligging is aangegeven rechtsonder in de rode cirkel. Ten behoeve van de leesbaarheid van het rapport zijn enkele loodsen voorzien van letters (A t/m D), hier wordt later in de rapportage naar verwezen.

5.2 Geplande ontwikkeling

Het terrein zal worden ingericht als woonwijk. In de woonwijk is veel ruimte voor water en groen. Er wordt een connectie gemaakt met de Lunterse beek die de wijk in en uit kan stromen.

5.3 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie is het plangebied ingericht als groene en duurzame woonwijk met ruimte voor water.

5.4 Planning

De eerste voorbereidende werkzaamheden in het kader van het bouwrijp maken van de grond zullen plaatsvinden in 2023.

Afbeelding 2: Plattegrond toekomstige inrichting met een groen-blauwe dooradering.

Afbeelding 3: Vogelvlucht impressie van de toekomstige inrichting van het plangebied.

6 Beschermde soorten

6.1 Algemeen

In 2019 en 2020 heeft er een zeer groot aanvullend onderzoek plaatsgevonden naar diverse soorten/soortgroepen. Deze uitgebreide aanpak was gekozen omdat het een groot plangebied betrof met een relatief hoge verscheidenheid aan habitats. Hoewel de kans op aanwezigheid voor veel soorten relatief laag was, bestond er onvoldoende zekerheid over het lokale voorkomen van veel soorten om aanwezigheid met zekerheid uit te sluiten. Het intensieve aanvullend onderzoek wat vervolgens is uitgevoerd heeft veel duidelijkheid geschept over het voorkomen van beschermde soorten. Ten dele mogen deze resultaten van het aanvullend onderzoek nog als geldig worden beschouwd, dit betreft de data uit de onderzoeken uit 2020, ecologisch onderzoek heeft namelijk in de regel een "houdbaarheid" van 3 jaar. In dit geval mogen echter ook de resultaten van onderzoek uit 2019 in veel gevallen nog als geldig worden beschouwd. Een regionaal zeldzame soort wordt nog steeds als afwezig beschouwd wanneer:

- Het habitat in het plangebied in de tussentijd enkel is verslechterd,
- wanneer er geen reden is om aan te nemen dat het bekende verspreidingsgebied van de betreffende soort is veranderd,
- wanneer de connectiviteit van het plangebied in relatie tot natuurgebieden is niet verbeterd in de afgelopen jaren.

Om deze redenen is er in 2023 enkel aanvullend onderzoek naar soorten uitgevoerd waarvan niet redelijkerwijs uit te sluiten is dat zij potentieel aanwezig zijn in het plangebied. In de hieronder volgende kopjes wordt dit per soortgroep beschreven.

Type	Datum	Tijd begin	Tijd eind	Temp (°C)	Wind	Bewolking	Neerslag
Controle eekhoornnesten, oeverwaluwcheck, en amfibieën	18-04-23	10:50	11:30	10	NO3	4/8	geen
amfibieën (kooractiviteit)	03-05-23	21:00	22:30	13-11	NO1	3/8	geen
amfibieën (kooractiviteit)	22-05-23	22:00	23:30	15	NW2	4/8	geen
amfibieën (scheppen)	23-05-23	9:35	10:40	15	N4	8/8	geen
amfibieën (scheppen)	27-06-23	8:45	9:45	20	W2	2/8	geen

Tabel 2: Overzicht aanvullende bezoeken.

6.2 Planten

Het eerder uitgevoerde onderzoek heeft aangetoond dat er geen beschermde vaatplanten voorkomen in het plangebied. Het grootste deel van het terrein bestaat uit bouwland en begraasd grasland, hier de is floristische waarde laag. Het meest soortenrijke deel betreft de kleine weide rondom de poel in het zuidwesten van het terrein. Hier bevinden zich diverse soorten welke kenmerkend zijn voor vochtige omstandigheden. Er is echter sprake van een sterke mate van vergrassing en er is geen sprake meer van ecologisch terreinbeheer. Het is niet aannemelijk dat er zich in de afgelopen jaren spontaan beschermde soorten op het terrein hebben gevestigd. Aanvullend onderzoek naar beschermde flora was daarom niet nodig. Bij de

dagbezoeken in april, mei en juni is desalniettemin ook de vegetatie bekeken van dit terreindeel, dit bevestigde de conclusie: beschermde flora is afwezig.

Een aandachtspunt blijft wel het voorkomen van Japanse duizenknoop (invasieve exoot) bij de meest noordelijke poel. Deze kleine groeiplaats is nog steeds aanwezig en hier dient zorgvuldig mee te worden omgegaan bij de herinrichting van het terrein. De groeiplaats dient gemarkeerd te worden en de soort dient zorgvuldig verwijderd te worden door een deskundig bedrijf om verdere verspreiding te voorkomen.

Afbeelding 4: Het noordelijke terreindeel (voormalige akker) met een hoge abundantie van paarse dovenetel, een kenmerkende soort voor voedselrijke omstandigheden en intensief bewerkte bodems.

Afbeelding 5: De groeiplaats van de Japanse duizenknoop bij de noordelijke poel, de planten worden deels gegeten door de paarden die hier lopen.

6.3 Vogels

In het plangebied bestaat potentie voor aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van de huismus. In de loodsen A, B en D bestaat kans op aanwezigheid van nesten. Nesten zijn echter niet aangetroffen tijdens het onderzoek 2020. Werkzaamheden m.b.t. deze loodsen kunnen daarom plaatsvinden t/m 2023. Wanneer de werkzaamheden later dan 2023 zullen starten is een herhaling van het huismusonderzoek noodzakelijk.

Een andere vogel die is waargenomen met een jaarrond beschermde verblijfplaats is de roek. De roek broedt echter in kolonieverband in duidelijk zichtbare takkennesten. Een dergelijke kolonie bevinden zich in het Dickerijsterlaantje en in het kasteelbos buiten het plangebied. In het plangebied zijn geen nesten van de roek waargenomen. Verblijfplaatsen van uilen of boombroedende roofvogels worden niet verwacht in het plangebied. Grote takkennesten zijn niet aanwezig en in het schuurtje zijn geen sporen van uilen waargenomen (braakballen, veren, uitwerpselen). Het gebied kan wel functioneren als jachtterrein voor deze soorten. Een essentiële functie als foerageergebied is echter op voorhand uitgesloten: in de omgeving van Renswoude bevindt zich zeer veel soortgelijk landelijk gebied als alternatief.

Naast soorten met jaarrond beschermde nest- of verblijfplaatsen bestaat er in het plangebied ook potentie voor algemene vogels waarvan de nestplaatsen niet jaarrond beschermd zijn. In het plangebied bestaat kans op nesten van algemene gebouw-, grasland-, struik- en boombroeders in het plangebied. NB: Ook een bouwrijp terrein kan aantrekkelijk zijn voor broedvogels (bijvoorbeeld de scholekster). Ongeacht welke soort vogel, in gebruik zijnde nesten mogen – ongeacht de periode – nooit worden verstoord of vernield.

Bij het plannen van de werkzaamheden wordt altijd aangeraden om rekening te houden met het vogel broedseizoen. Dit broedseizoen loopt grofweg van maart t/m half juli. Let wel: dit is geen vaste periode, afhankelijk van weersomstandigheden kunnen vroege of late broedgevallen zich voordoen. Bij twijfel over de aan- of afwezigheid van nesten dient een deskundige ingeschakeld te worden.

Net als in de quickscan uit 2019 geldt de aanbeveling om te voorkomen dat er oeverzwaluwen gaan broeden op delen van het terrein waar in het broedseizoen gewerkt zal worden. In het noordelijke deel van het terrein bevinden zich namelijk enkele grote hopen met aarde waar deze zwaluwsoort kan broeden. Daarom is direct na het uitvoeren van het veldbezoek in februari aanbevolen om te voorkomen dat deze hopen grond steile wanden bevatten (> 45 graden). Om kans op broedgevallen in het werkgebied zo klein mogelijk te maken wordt tevens aanbevolen om bewust op een alternatieve plek – buiten het werkterrein – een steile grondwand op te werpen. Dit kan (in combinatie met het afvlakken van grondhopen in het werkterrein) functioneren als "bliksemafleider" en zorgen voor een optimaal scenario: de oeverzwaluw kan succesvol broeden en de kans op ongewenste broedgevallen in het plangebied is zo klein mogelijk.

Afbeelding 6: Dergelijke grondhopen zijn een zeer goede nestgelegenheid voor de oeverzwaluw. Het risico op ongewenste broedgevallen in het werkterrein is bij dergelijk steile wanden aanzienlijk.

6.4 Grondgebonden zoogdieren

Het eerder uitgevoerde onderzoek had geen verblijfplaatsen van steenmarter opgeleverd in het plangebied. Potentieel geschikte terreindelen (de gemeenteopslag en de houtstapel naast de aarden wal aan de westzijde van het terrein) zijn sinds dit onderzoek alleen maar minder geschikt geworden voor deze soorten. Er is veel minder materiaal opgeslagen op het gemeentelijke opslagterrein, er is nauwelijks dekking en er zijn geen geschikte verblijfsplekken. De grote aarden wal aan de noordwestzijde van het terrein is voor een deel afgegraven en de grote hopen hout die ten zuiden van deze wal lagen zijn indertijd geruimd. Het plangebied is daardoor enkel minder geschikt geworden voor marterachtigen en verblijfplaatsen van een beschermde soort – zoals de steenmarter – zijn daarom redelijkerwijs uitgesloten.

Afbeelding 7: Het gemeentelijke opslagterrein, er is minder begroeiing rondom en er bevinden zich nog enkele steenstapel of puinzakken. Grote hopen met grote houtstammen en divers materiaal zijn niet meer aanwezig.

Tijdens het veldbezoek t.a.v. de quickscan in februari 2023 is het plangebied gecontroleerd op aanwezigheid van boomnesten van eekhoorn. Op de oude locatie (het zuidwestelijke bosje) waren er geen boomnesten meer aanwezig, maar er werd wel een nieuw nest gevonden in een eik aan de noordzijde van het Ruiterspad (het laantje met woonwagens). Het is gebruikelijk voor eekhoorns dat zij in en om hun territorium verschillende nesten maken, met verschillende functies. Om vast te stellen welke functie het nieuw aangetroffen boomnest vervulde was men voornemens om hier een cameraval bij te plaatsen. Toen men echter in april deze camera wilde plaatsen bleek het boomnest niet meer aanwezig. Een mogelijke oorzaak kan zijn dat dit nest verlaten was, en het materiaal geroofd is door de nabijgelegen roekenkolonie in het Dickerijsterlaantje. Deze kraai-achtigen zijn zeker slim en opportunistisch genoeg om dit eekhoornnest te hergebruiken als nestmateriaal voor hun eigen nest, en de periode waarin dit is gebeurd valt precies samen met de nestbouwfase van roeken. Hiermee zijn er geen eekhoornnesten meer aanwezig in het plangebied. Tevens voorzien de plannen in de aanleg van diverse bomenlanen door het plangebied. Omdat het plangebied in de huidige staat vooral bestaat uit grasland / bouwland zal de geschiktheid als eekhoornleefgebied en de connectiviteit voor deze soort in de toekomst toenemen. Om deze redenen (beschermde functies niet meer aanwezig, en betere toekomstige situatie) vervalt de ontheffingsplicht ten aanzien van deze soort.

Het bolwerk van de lokale eekhoornpopulatie is gelegen buiten het plangebied en betreft de bosschage rondom de voormalige basisschool aan de Lijsterbeslaan 18. Hier staan diverse oude bomen (waaronder enkele oude beuken) en er zijn tevens nestkasten aanwezig. Op deze locatie (buiten het plangebied) is er ook een eekhoorn waargenomen tijdens het veldbezoek in april. Aanbevolen wordt om in of rondom deze kernpopulatie voorzieningen aan te brengen voor eekhoorns, en om daar waar mogelijk extra aanplant te realiseren ten behoeve van deze soort (zoals hazelaar of zomereik). Hiermee wordt zorg gedragen voor het duurzame voortbestaan van de eekhoornpopulatie in Renswoude en wordt de eekhoorn tevens nestgelegenheid geboden die minder toegankelijk is voor roeken.

Het plangebied blijft wel geschikt voor algemene soorten zoogdieren waarvoor in de provincie Utrecht een vrijstelling geldt. Dit betreft soorten zoals de egel en algemene muizensoorten. Voor deze soorten is geen ontheffing of aanvullend onderzoek noodzakelijk. Wel geldt ten aanzien van deze dieren de zorgplicht, zie Hfst. 7.2.

Afbeelding 8: Het boomnest in de eik aan de noordzijde van het Ruiterspad. Dit nest werd in februari 2023 aangetroffen en bleek in april 2023 verdwenen.

Afbeelding 9: Buiten het plangebied, in de bosschages rondom de voormalige basisschool aan de Lijsterbeslaan bevindt zich geschikt leefgebied voor de eekhoorn. Er bevinden zich ook diverse nestkasten in deze bosschage waar de eekhoorn mogelijk gebruikt van maakt.

6.5 Vleermuizen

Het eerder uitgevoerde onderzoek in 2019 en 2020 had geen verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied opgeleverd. Omdat er geen grote ontwikkelingen hebben plaatsgevonden in de directe omgeving van het plangebied zijn er op dit vlak geen veranderingen te verwachten. De functie als foerageergebied en vliegroute zal in de toekomst naar verwachting enkel verbeteren, omdat er in de toekomstige situatie sprake is van meer hoger opgaand groen en een betere groen/blauwe dooradering met bomenlanen en waterlichamen. Het kleine schuurtje in het plangebied is zekerheidshalve tweemaal geïnspecteerd (in april en juni), met behulp van ladder, zaklamp en endoscoop camera. Er zijn geen sporen van bewoning van vleermuizen aangetroffen, dit was in lijn met de resultaten van eerder onderzoek. Negatief effect op vleermuizen is daarom uitgesloten, aanvullend vleermuisonderzoek was niet noodzakelijk.

6.6 Amfibieën

De onderzoeksopzet in van het in 2019/2020 uitgevoerde onderzoek was zeer ruim. Er is onderzoek verricht naar poelkikker, heikikker, kamsalamander en alpenwatersalamander. Geen van deze soorten werd aangetroffen. In het plangebied bevinden zich twee kleine goed inspecteerbare poelen, waarvan tijdens de loop van het onderzoek van 2019 en 2020 was vastgesteld dat deze kunnen droogvallen in de zomerperiode. Nieuwe vestiging van beschermde amfibieën is niet aannemelijk, maar omdat weersomstandigheden een grote rol kunnen spelen in de verspreiding van sommige soorten is dit toch herhaald. In mei en juni 2023 hebben er daarom 4 veldbezoeken plaatsgevonden (zie tabel 2). Tweemaal is er 's nachts geluisterd naar roepende amfibieën en is er met behulp van de zaklamp gezocht naar salamanders. Overdag zijn amfibieën op zicht en gehoor gezocht en zijn de poelen tevens intensief bemonsterd met een schepnet. Dit heeft geen waarnemingen van beschermde amfibieën opgeleverd. Tijdens de onderzoek in mei is er tweemaal een bastaardkikker aangetroffen, maar ook voortplanting van deze soort is niet aannemelijk aangezien de poelen begin juni volledig zijn drooggefallen (tussen ca. half mei en half juni 2023 werd Nederland geteisterd door een lange droogteperiode van ca. 5 weken). Tijdens het laatste bezoek in juni zijn er dan ook geen amfibieën aangetroffen in het plangebied. De poelen in het plangebied zijn – vanwege de steeds vaker optredende droge lentes – slecht geschikt als voortplantingshabitat,

Er bestaat in het plangebied wel altijd kans op aanwezigheid van algemene vrijgestelde amfibieën zoals de bastaardkikker, de gewone pad en bruine kikker. Ten aanzien van deze soorten geldt enkel de zorgplicht (zie Hfst. 7.2).

Afbeelding 10: De poel bij nacht, tijdens het luisteren naar roepende kikkers.

6.7 Overige soorten

In het plangebied bestaat geen potentie voor andere beschermde diersoorten (reptielen, libellen, weekdieren). Habitat voor deze soorten is afwezig en/of het plangebied is gelegen buiten het bekende verspreidingsgebied van deze soorten. Het is niet aannemelijk dat het verspreidingsgebied van de ringslang significant is gewijzigd sinds 2019 en het plangebied is niet beter geschikt geworden voor deze soort. Aanwezigheid van deze soort mag daarom redelijkerwijs worden uitgesloten en aanvullend onderzoek is niet nodig. Wel geldt voor alle planten en dieren, ongeacht de soort, altijd de algemene zorgplicht (zie Hfst. 7.2).

7 Conclusie & aanbevelingen

7.1 Conclusies

Deze actualisatie van het flora & faunaonderzoek heeft tot de volgende conclusies geleid:

- De loodsen in het noordwesten van het plangebied zijn potentieel geschikt voor huismussen maar het eerdere onderzoeksresultaat (geen nesten aanwezig) mag nog t/m 2023 als geldig worden beschouwd. Werkzaamheden m.b.t. deze loodsen kunnen daarom plaatsvinden t/m 2023. Wanneer de werkzaamheden later dan 2023 zullen starten is een herhaling van het huismusonderzoek noodzakelijk.
- In de huidige situatie zijn er geen eekhoornnesten aanwezig in het plangebied. Tevens zal de geplande ontwikkeling naar verwachting gunstig uitpakken voor deze soort (meer groenstructuren). Omdat essentiële functies niet aanwezig zijn is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Wel wordt aanbevolen om middels nestkasten en de aanplant van geschikt groen (zoals hazelaar en eik) het plangebied en omgeving te verbeteren voor de eekhoorn.
- Het plangebied is geschikt als nesthabitat voor algemene broedvogels. Nesten van deze vogels zijn alleen beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Bij het plannen van de sloop- of kapwerkzaamheden, of het bouwrijp maken van grote oppervlaktes wordt daarom aangeraden om rekening te houden met het vogel broedseizoen: grofweg van half maart t/m half juli.
- Aanwezigheid van andere beschermde soorten mag op basis van dit onderzoek redelijkerwijs worden uitgesloten.
- Het plangebied is geschikt voor onbeschermd dan wel vrijgestelde soorten (zoals algemene muizensoorten, egel, gewone pad). Het aanvragen van een ontheffing is voor deze soorten niet nodig, wel geldt te allen tijde de zorgplicht (zie aanbevelingen).

7.2 Aanbevelingen

- In het kader van de zorgplicht dient men zorg te dragen voor alle in het wild levende planten en dieren. Onnodige schade dient te allen tijde te worden voorkomen. In de praktijk betekent dit bijvoorbeeld dat wanneer er zich een egel of een pad in het werkveld bevindt dat deze verplaatst wordt, dan wel de gelegenheid dient te krijgen om het werkgebied op eigen kracht te verlaten.
- Zowel in de openbare buitenruimte als in de nieuw te bouwen woningen liggen veel kansen voor natuurinclusiviteit en biodiversiteit. Maatregelen ten behoeve van de biodiversiteit zijn hiernaast vaak ook gunstig voor de klimaatbestendigheid van het terrein. Breur Ecologie & Onderzoek adviseert u desgewenst graag verder in het optimaal benutten van deze kansen.

Bronvermelding

Ministerie van Economische zaken. 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.

Breur, T.D. 2019. Quicksan Ecologie, Beekweide II, Renswoude. Rapportcode: QS18058-av02. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

Breur, T.D. 2019. Soortgericht onderzoek Renswoude, Beekweide II. Rapportcode: SO19014v01. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

Breur, T.D. 2019. Quicksan Ecologie, Renswoude – Beekweide II, noordwest uitbreiding. Rapportcode: NQS19049v01. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

Breur, T.D. 2019. Soortgericht onderzoek Renswoude, Beekweide II, uitbreiding noordwest. Rapportcode: SO19014v01. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

Kaartmateriaal:

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Beschermde gebieden:

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

<https://www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/natuur/natuurnetwerk-nederland-nnn>

<https://calculator.aerius.nl/calculator/#>

Overig:

<https://bagviewer.kadaster.nl>

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

<https://www.verspreidingsatlas.nl>

<https://waarneming.nl/>